

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.534/2013/7. szám

A Debreceni Ítéltábla a Bódis Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe, ügyintéző ügyvéd: Dr. Bódis Pál) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a Dr. Helmeczy László ügyvéd (ügyvéd címe, levelezési cím: ...) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen tagkizárás iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 2013. május 23. napján kelt 8.G.15-13-040018/11. számú ítélete ellen a felperes 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és az alperest kizárja a felperesi társaságból.

Mellőzi a felperes kötelezését az alperes részére elsőfokú perköltség megfizetésére és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 493 200 (Négyszázkilencvenháromezer-kettőszáz) Ft elsőfokú, valamint 108 960 (Egyszáznolcezer-kilencszázhatvan) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróságnak a felperesnek az „I.” Kft. tag kizárása iránt előterjesztett felperesi keresetét elutasító ítéletében megállapított tényállás szerint a felperesi kft. 101 tagjának egyike az „I.” Kft. is. A tagok a felperesi kft-n keresztül termelő csoportként végezték a minősített, ellenőrzött minőségű tejnek a társaság tagjaitól történő beszerzését, értékesítését, a 81/2004.(V.4.) FVM rendelet szerint.

A felperes a 2012. május 30. napján megtartott taggyűlésen meghozott .../2012. (V.30.) számú taggyűlési határozattal döntött arról, hogy kezdeményezi az A. Kft. „f.a.”, a V. Kft. és az „I.” Kft. kizárását a társaságból, mivel az A. Kft. „f.a.” már több éve nem termel és nem értékesít tejet a felperes részére, a V. Kft. és az „I.” Kft. pedig az általa megtermelt tejet nem a felperes részére értékesíti. A három cég ezen magatartása sérti a felperes társasági szerződésének preambulumban és a szerződés 8/2. pontjában foglalt rendelkezéseket, nagymértékben veszélyeztetik a társaság eredményességét, céljainak

megvalósítását. A taggyűlés megbízta az ügyvezető igazgatót, hogy a határozat meghozatalától számított 15 napon belül indítsa meg a tagok kizárására irányuló bírósági eljárást.

A felperes az elsőfokú bíróságra 2012. június 14. napján előterjesztett keresetében kérte az alperesnek a felperesi társaságból történő kizárását, a felperes társasági szerződésének 8/2/1., 8/2/3. és 8/2/8. pontjaira, valamint a Gt. 47. § (1) bekezdésére hivatkozva.

A társasági szerződés 8/2/1. pontja szerint a tag köteles az előállított tej teljes mennyiségét a társaságnak eladni, a társaság pedig köteles azt megvásárolni. A társaság és a tag évente termékértékesítési szerződést köt a tag által előállított tej értékesítésére. A szerződés 8/2/2. pontja előírta, hogy minden tag köteles évente forgalomarányosan hozzájárulni a társaság működési költségeihez, amely hozzájárulásnak a mértékét évente a taggyűlés határozza meg.

A társasági szerződés 8/2/8. pontjának rendelkezése szerint pedig, ha a tag a társasági szerződésben vállalt kötelezettségeit nem teljesíti, illetve ha a társaság nem tudja vele szemben eszközölni a működési hozzájárulás levonását, és azt a tag felszólítás ellenére sem fizeti meg, akkor a taggyűlés $\frac{3}{4}$ -es szavazati aránnyal a tagkizárás kezdeményezéséről határoz. Annak a tagnak a kizárását is kezdeményezheti a taggyűlés, aki megszüntette a tej előállítását és azt 6 hónapon belül nem indítja újra.

A felperes hivatkozása szerint mivel a felperesi cég termelői csoportként működik, az alperes pedig a felperesi társaság célkitűzéseit nem segíti elő, ezért magatartása nagymértékben veszélyezteti a felperesi társaság eredményességét, működését.

Az alperes a felperesi kereset elutasítását kérte, állította, hogy nem adott okot a kizárásra. Cáfolta, hogy a felperesi cégben maradása nagymértékben veszélyeztetné a felperesi társaság céljainak elérését - ami a Gt. 47. § (1) bekezdése szerint a kizárás feltétele -, hiszen az alperes által szolgáltatható tej mennyisége a felperes összes évi tejfelvásárlásának csak kb. 1,5 %-a.

Állította, hogy az alperes azért nem a felperesnek adta le az általa előállított tej összes mennyiségét, mert a felperes azt a gyakorlatot alakította ki, hogy egyoldalúan ő határozza meg a szerződés valamennyi lényeges feltételét, ezzel indokolatlan előnyt biztosít a saját részére, ami az alperes számára komoly hátrányokat - napi 100 000 Ft veszteséget - jelent. Az alperes állította, hogy a tagi kötelezettségeit ennek ellenére folyamatosan teljesítette, fizette a tagdíjat.

Arra is hivatkozott, hogy a felperes nem indított pert az alperes ellen az alperesnek az értékesítési kötelezettség teljesítésére kötelezése érdekében.

A taggyűlési határozatot törvénysértőnek tartotta, mert a kizárás kérdésében csupán szóbeli előterjesztés volt a határozathozatalt megelőzően, a felperes nem bocsátott a tagok részére írásos anyagot.

A felperes irrelevánsnak tartotta alperesnek az általa termelt tej napi mennyiségének csekély százalékára történt hivatkozását, és mivel az alperes a társasági szerződésben vállalt kötelezettségét nem teljesítette, a felperes jogszerű szankcióként alkalmazta vele szemben a társasági szerződés alapján a kizárás kezdeményezését.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét megalapozatlannak találta és ítéletével elutasította azt. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 63 500 Ft perköltséget.

Ítélete indokolásában kifejtette, hogy a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettség, illetve az elsőfokú bíróságnak a 4. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt II. számú végzésében rögzített felhívása ellenére nem bizonyította azt a perben, hogy az alperesnek, mint tagnak a társaságban maradása nagymértékben veszélyezteti a társaság céljainak az elérését.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a felperes társasági szerződésének 8/2/8. pontja a tagkizárás kezdeményezésének feltételeként azt írja elő, hogy a tagnak meg kell szegnie a társasági szerződésben vállalt kötelezettségeit. Ezek a kötelezettségek azonban nem kizárólag az értékesítési kötelezettséggel kapcsolatosak, a tagi kötelezettségek ezen túlterjednek, az alperes pedig az értékesítési kötelezettségen kívüli tagi kötelezettségeinek eleget tett.

Az elsőfokú bíróság elfogadta az alperes indokait a tekintetben is, hogy miért nem teljesítette a felperes felé fennálló nyerstej termelési és szolgáltatási kötelezettségét, a felperes pedig ezzel kapcsolatban a perben nem bizonyította az alperes magatartásának felróhatóságát.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását és az alperesnek a felperesi társaságból történő kizárását, valamint az alperes kötelezését az első- és másodfokú perköltsége megfizetésére.

Fenntartotta azt az álláspontját, miszerint a felperesnek a perben elegendő volt azt bizonyítania, hogy az alperes, mint a termelői csoport tagja a társasági szerződés rendelkezései ellenére nem értékesítette az általa megtermelt tejet a felperes részére. Azt maga az alperes is elismerte, hogy 2011. április 1. napjától nem a felperes számára értékesítette az általa megtermelt tejet, holott a társasági szerződés egyértelműen a tag egyik legfontosabb kötelezettségeként határozza meg a megtermelt nyerstej felperes részére történő értékesítését. A felperes a termelői csoportokról szóló 81/2004. (V.4.) FVM rendelet alapján alakult gazdasági társaság, a társasági szerződésnek az FVM rendelet figyelembevételével megfogalmazott 8/2/8. pontja épp ezért a tagi kötelezettség megszegését eleve olyan okként határozta meg, amely alapján kezdeményezhető a tag kizárása.

A társasági szerződés 8/2/1. pontja a tag és a társaság kölcsönös kötelezettségeként határozta meg a tag által előállított tej értékesítését a társaság részére, illetve a társaság oldaláról annak a felvásárlási kötelezettségét.

Hivatkozott a peres felek között korábban a Fővárosi Ítéltábla előtt 14.Gf.40.216/2012. számon folyamatban volt perben meghozott ítélet indokolásában kifejtett azon megállapításra is, hogy ha a tagok a pillanatnyi tejpiaci helyzet alakulásától függően dönthetnének a tej harmadik személy részére történő értékesítéséről, ezzel a felperes működését nyilvánvalóan ellehetetlenítenék. A Fővárosi Ítéltábla jogerős ítélete megállapította azt is, hogy az alperes azért köteles kötbért fizetni a felperes számára, mert neki felróható módon szerződést szegett azzal, hogy 2011. április 1. napjától nem a felperes számára értékesíti az általa megtermelt tejet.

A perben az alperes elismerte, hogy azért értékesíti a tejet más vevő számára, mert így magasabb árbevételhez jut, azaz egy megkötött szerződés ellenére azért tagadja meg a

teljesítést, mert egy másik vevő magasabb árat kínál számára. Az elsőfokú bíróság e körben tévesen hívta fel a felperest további bizonyításra az alperes magatartásának felróhatóságára vonatkozóan, hiszen a felróhatóság kimentése az alperes bizonyítási terhe lenne.

Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában a felperes társasági szerződésének 8/2. pontjával kapcsolatban kifejtetteket. Önmagában az, hogy a 8/2/7. alpont külön nevesítve kötbérfizetési kötelezettséget rendel arra az esetre, ha a tag az értékesítési kötelezettségének felróható módon nem tesz eleget, nem jelenti azt, hogy ugyanennek a tagi kötelezettségének a megszegésére ne vonatkozhatna a társasági szerződés 8/2/8. pontja, azaz a társasági szerződésben vállalt kötelezettség megszegése ne eredményezhetné azt, hogy a taggyűlés a tag kizárásának a kezdeményezéséről határozzon.

Az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a társasági szerződési rendelkezéseket akként, hogy a tag kizárásának csak akkor lenne helye, ha a tag valamennyi, a társasági szerződésben írt kötelezettségét megszegné. A 8/2/8. pont a tag bármely kötelezettségének a megszegése esetén lehetőséget ad a kizárás kezdeményezésére.

Utóbb, az ítéletábrára 3. sorszám alatt érkezett beadványában a felperes csatolta a Kúria, mint felülvizsgálati bíróságnak a peres felek között a szállítási díj megfizetése iránt indult perben, a Fővárosi Ítéletábra 14.Gf.40.216/2012/67. számú jogerős ítélete elleni felülvizsgálati kérelem tárgyában meghozott Gfv.VII.30.063/2013/5. számú ítéletét, amellyel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását és a felperes perkoltségben való marasztalását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg ítéletében azt, hogy a felperes a bíróság felhívása ellenére nem bizonyította azt, miért felróható az alperesnek az, hogy a felperes által egyoldalúan meghatározott feltételeket tartalmazó blankettaszerződést nem volt hajlandó megkötni az alperes a felperessel.

Jelezte, hogy a felperes által becsatolt, a Kúria Gfv.VII.30.063/2013/5. számú ítéletét alap-törvényellenesnek tartja, ezért az Alkotmánybíróságon kezdeményezi az ítélet felülvizsgálatát.

Hangsúlyozta, hogy az alperesnek, mint a felperesi kft. tagjának nyilvánvalóan a saját gazdasági érdekeire is figyelemmel kell lennie. A felperes évek óta a piaci árak alatt vásárolta az alperestől a tejet, az alperes pedig abban az évben, amikor nem kötötte meg a felperessel a termékértékesítési szerződést, a piacon, éves szinten több mint 20 000 000 Ft-tal magasabb árat realizált.

A felperes terhére róta azt is, hogy a szerződés megkötésének elmaradása miatt nem indított pert, hanem egyrészt kéthavi tej ellenértékét visszatartotta az alperes állítólagos kötbérkötelezettségére hivatkozva, másrészt pedig kezdeményezte az alperes ellen kizárás iránti per megindítását.

Hivatkozott a Debreceni Ítéletábrának a Gfv.III.30.337/2010/9. számú, a Fantej Kft. kizárási ügyében hozott ítéletének indoklására, miszerint kizárásra az ad alapot, ha a tag olyan magatartást tanúsít, amely előrevetíti azt, hogy a társaság törvényes működését, gazdasági céljai elérését a jövőben is súlyosan veszélyezteti, ellehetetleníti.

Hangsúlyozta, hogy a felperes volt az, aki a perbeli kvótaév megkezdésekor ragaszkodott az előnytelen blankettaszerződéshez, amit az alperes a saját tagjai felé fennálló felelőssége

miatt nem volt hajlandó megkötni. Utalt arra, hogy ezen túl az alperes minden létező tagi kötelezettségét pontosan, a társasági szerződés rendelkezéseinek megfelelően teljesítette. Állította, hogy a fellebbezési ellenkérelméhez mellékelt társasági szerződésmódosítások egyértelműen a jelen per alperese ellen irányulnak, a kizárásra vonatkozó szabályok közé a felperes beemelte kizárási indokként a társasági szerződés 8/2/8. pontjának a rendelkezéseit. Tájékoztatta az ítélőtáblát, hogy a társasági szerződést módosító ezen határozatokat az alperes a törvényes határidőn belül megtámadta. Utóbb, az 5. sorszámú előkészítő iratában a felperes 2011. és 2012. évi árbevételének adatait ismertetve rámutatott arra miszerint az, hogy az alperes nem kötötte meg a felperes által egyoldalúan diktált termékértékesítési szerződést, sem a megkötés évében, sem azt követően nem veszélyeztette a felperes működését.

A fellebbezés megalapozott.

A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 47. § (1) bekezdése szerint a gazdasági társaság tagját a bíróság a gazdasági társaságnak a tag ellen indított keresete alapján kizárja a társaságból, ha a tagnak a társaságban maradása a társaság céljainak elérését nagymértékben veszélyeztetné.

A jelen pere felperese olyan korlátozott felelősségű társaság, amelyik a 81/2004. (V.4.) FVM rendelet szerinti termelői csoportként jött létre, a társasági szerződésének rendelkezéseit a gazdasági társaságokról szóló törvényen túl az FVM rendelet előírásainak is megfelelően határozták meg.

Az FVM rendelet 2. § (2) és (3) bekezdései szerint a termelői csoportokban szerveződő termelők, mint tagok kötelesek legalább termékeik értékesítése által személyesen közreműködni, ennek elmaradása esetén a termelői csoport köteles a saját maga által kialakított eljárásrend szerint intézkedni a tag szankcionálása érdekében.

Az FVM rendelet 7. § (1) bekezdés a) pontja szerint a termelői csoportként történő elismerés feltétele az, hogy a létesítő okirat tartalmazza a tagok kötelezettségvállalását arra, hogy az értékesítésre a termelői csoporttal szerződést kötnek, a c) pont szerint pedig arra is, hogy a termelői csoport finanszírozásához a létesítő okiratban meghatározott mértékű működési költség-hozzájárulást fizetnek.

Az FVM rendelet 7. § (3) bekezdés a) pontja a létesítő okirat kötelező tartalmává teszi a tagok által vállalt kötelezettségek megsértése esetére a taggal szemben alkalmazható jogkövetkezmények meghatározását.

A felperes társasági szerződése - annak preambuluma, 8.1.2. pontja, 8.2.1.-8.2.9. pontjai - az FVM rendeletben előírt követelményeket tartalmazzák.

A 8.2.1. szerint a tag köteles az előállított tej teljes mennyiségét a társaságnak eladni, a társaság pedig köteles azt megvásárolni az évente megkötött termékértékesítési szerződések alapján. A 8.2.4. pont szerint a tagok kötelezettséget vállalnak arra, hogy terméküket más termelői csoport felé nem értékesítik, a taggyűlés felhatalmazása alapján a 8.2.5.-ben írt feltételekkel, illetve a 8.2.6. pontban részletezett esetekben van lehetőség arra, hogy a termelői csoporton kívül értékesíthessék a megtermelt terményt a tagok.

A tagi közreműködés elmaradásának szankcióit a szerződés 8.2.7. és 8. pontjai tartalmazzák: egyrészt a tag kötbérfizetési kötelezettségét, másrészt a tagi kötelezettségek megszegésének általános szankciójaként a tag kizárása kezdeményezésének a lehetőségét.

Mindezen szabályok alapján az ítéltábla osztotta felperesnek azt a hivatkozását, hogy a felperesi kft-ben, mint termelői csoportként működő cégben különös hangsúlya volt a tag nyerstej értékesítési kötelezettségének, ennek a kötelezettségének a vállalása volt a tagsági jogviszony létesítésének a feltétele, fenntartásának pedig az alapja. Ezen kötelezettség tag általi elmulasztása azon túl, hogy a felperes részére bevételcsökkenést eredményez, veszélyezteti a felperes törvényes működését is, mivel nem felel meg az FVM rendelet 2. § (2), (3) bekezdéseiben foglaltaknak.

A Bírósági Döntések Tárában (BDT) 2011. évben 2451. sorszám alatt megjelent eseti döntésében az ítéltábla egy más ügyben már kifejtette azt az álláspontját, hogy a kft. tagjainak olyan magatartása, amely nem a társaság céljainak az elérését, hanem saját - azzal ellentétes - magánérdekének érvényesítését szolgálja, rendeltetésellenes joggyakorlásként alapot adhat a tag kizárására.

A jelen perbeli esetben az ítéltábla álláspontja szerint a felperes keresetében megjelölt indokok alapján a felperesnek az alperes kizárása iránt előterjesztett kereseti kérelme alapos, ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alkalmazásával megváltoztatta, és az alperest a Gt. 47. § (1) bekezdése alapján kizárta a felperesi társaságból.

Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása folytán meg kellett változtatni az elsőfokú bíróság ítéletének a perköltség viseléséről szóló rendelkezéseit is. Az ítéltábla mellőzte a felperes kötelezését az alperes részére perköltség megfizetésére és kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 493 200 Ft elsőfokú, valamint 108 960 Ft másodfokú perköltséget. Az elsőfokú perköltség összege a felperes által lerótt 36 000 Ft fellebbezési illetékből, valamint a felperes jogi képviselőjének a perben 3. sorszám alatt becsatolt, 2006. május 4. napján kelt megbízási szerződésben megállapított, 24 000 Ft + Áfa = 30 480 Ft óradíjat, valamint az utazás idejére 12 000 Ft + Áfa = 15 240 Ft óradíjat figyelembe véve az ügy ellátására 10 óra munkaórát és az utazással szintén 10 órát elszámolva mindösszesen 457 200 Ft ügyvédi munkadíjból áll, míg a másodfokú perköltség összege a felperes fellebbezésén lerótt 48 000 Ft fellebbezési illetékből, valamint a jogi képviselőnek a fellebbezésben 2 órában megjelölt tevékenységéért járó 60 960 Ft ügyvédi munkadíjból tevődik össze.

, 2014. március hó 20. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk előadó bíró, Dr. Riczu András sk bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó